

100 let českého a slovenského stolního tenisu

Od Stanislava Koláře k Haně Matelové

Od založení Ústředního výboru ping-pongového, který odstartoval organizovaný stolní tenis v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku uplyne 18. března 2025 přesně sto let. Dlouhých sto let, které lemují úspěchy československých a následně pak českých hráčů a hráček, trenérů, organizátorů turnajů, rozhodčích a řady dalších funkcionářů.

Stolní tenis se stal součástí široké sportovní rodiny, oblíbenou zábavou pro fanoušky a v jistém slova smyslu sportem, který si v nějaké podobě vyzkoušel snad každý člověk. Ten vrcholový pak pochopitelně vyžaduje tvrdý trénink, kvalitní podmínky pro přípravu, zkušené trenéry a spoustu trpělivosti. Jen tak se lze dostat mezi ty nejlepší z nejlepších a usilovat o to, po čem většina sportovců touží. Po medailích z mistrovství světa, mistrovství Evropy, olympijských her a dalších významných turnajů.

Českým hráčům a hráčkám se to v minulosti dařilo a stále daří. Stolní tenis byl v českých zemích od dvacátých let minulého století velmi oblíbený. A dávali to patřičně najevo i zakládající členové Ústředního výboru ping-pongového. Na prvním mistrovství světa v Londýně byla založena Mezinárodní federace stolního tenisu a Čechoslováci u toho významného aktu nechyběli. V knihovně lady Swaythlingové se v prosinci 1926 sešli zástupci devíti federací:

Anglie, Československo, Dánsko, Indie, Maďarsko, Německo, Rakousko, Švédsko a Wales.

Na šampionátu v Londýně startovali také hráči Československa, ale v konkurenci zkušenějších soupeřů se neprosadili.

Netrvalo však dlouho a přišly první medaile. Na mistrovství světa 1930 v Berlíně bronzová v soutěži družstev, o rok později v Budapešti stříbrná rovněž družstva mužů, a navíc i dvě individuální medaile. Bronz vybojovali Jindřich Lauterbach s Karlem Svobodou v deblu a první medaili měla i česká hráčka. Marie Šmídová-Masáková skončila třetí ve čtyřhře s Němkou Monou Müllerovou-Rüsterovou. Čekání na tu nejcennější netrvalo dlouho.

Zlatá medaile (v minulosti nejčastěji pohár či plaketa) má ve sportu jasnou symboliku. Je dokladem vítězství a triumfu, dokladem toho, že byl sportovec sám, či společně se svým kolektivem nejlepší. První zlatou medaili pro československý stolní tenis vybojoval na mistrovství světa ve dvouhře 1936 Stanislav Kolář (na snímku se svými vrstevníky Marií Kettnerovou, Bohumilem Hájkem a Antonínem Malečkem) a stalo se tak symbolicky ve Velkém sále Národního domu na Smíchově v Praze. Kolář měl řadu následovníků, Čechoslováci se v první polovině minulého století stali světovou velmocí, své postavení si udrželi i po druhé světové válce a teprve až po nástupu asijských hráčů a hráček ze světové scény trochu ustoupili. Dařilo se jim však bojovat o stupně vítězů na mistrovství Evropy, která se hrají od roku 1958.

Jména jako jsou Bohumil Váňa, Ivan Andreadis, Ladislav Štípek, František Tokár, Marie Kettnerová, Marie Šmídová nebo Věra Votrubcová znali soupeři z celého světa. Jak by také ne, když dohromady nasbírala jen tato sedmička čtyřicet osm titulů mistrů světa. Ten poslední v roce 1957, kdy se ze zlatých medailí radovali Ivan Andreadis s Ladislavem Štípkem v deblu.

Jen o rok později se z další zlaté medaile, tentokrát ovšem na mistrovství Evropy, těšili rovněž v mužské čtyřhře Ladislav Štípek s Ludvíkem Vyhnanovským. Začala další „zlatá éra“ pro české barvy. Jaroslav Staněk, Vladimír Miko, Marta Lužová, Jitka Karlíková, Milan Orłowski, Ilona Voštová, Jindřich Panský, Marie Hrachová, Antonín Gavlas, Renáta Štrbíková a v neposlední řadě také čerstvě Hana Matelová (na snímku se svojí spoluhráčkou Slovenkou Barborou Balážovou). To je česká rodina mistrů Evropy ve stolním tenise.

Úspěchy za stolem by nebyly možné bez skvělých trenérů a také obětavých funkcionářů a organizátorů velkých turnajů. Také tento seznam by za sto let fungování byl pořádně dlouhý. V Československu a pak také samostatné České republice se konalo hned několik světových a evropských šampionátů, ten poslední v roce 2010 v Ostravě. Asociace pořádá už od svého založení v roce 1926 s drobnými přestávkami mezinárodní mistrovství Československa, od roku 2012 známého jako Czech Open Olomouc a nyní WTT Feeder Olomouc. Je velmi aktivní také co se týče pořádání mládežnických turnajů, zejména pak juniorského mistrovství Evropy. To letošní bude hostit v červenci Ostrava. Česko také hostilo dvakrát mistrovství Evropy veteránů a velmi oblíbený je rovněž turnaj Czech Para Open, na němž měří síly nejlepší para stolní tenisté světa.

Převzato z webu <https://www.ping-pong.cz/vyroci-sto-let>

*****

V jižních Čechách, stejně jako v celém Československu, se stolní tenis rozvíjel nejprve velmi živelně. Na počátku 20. let neexistovala jednotná pravidla této hry. V roce 1925 pro sebe jihočeské město Písek získalo **drahocenné prvenství překladem prvních oficiálních pravidel** přivezených v angličtině z lipského veletrhu. První pravidla byla vydána v roce 1925 jako první svazek Knihovny sportovních příruček nakladatele Buriana. Postupně se rozšířila do Prahy a odtud do dalších větších měst. Tím byl v Čechách zahájen oficiální rozvoj této hry podle jednotných mezinárodních pravidel.

„Prvním jihočeským oddílem se stal v roce 1928 českobudějovický klub S. T. ČLTK. Oddíl hrával v klubovně U Volbrechtů. Tréninkovými dny byly sobota a neděle v čase od 15:00 do 19:00. Samozřejmostí byl výběr příspěvků, z kterých se platil pronájem a energie. Studenti a členové ČLTK museli uhradit 15 Kč, všichni ostatní platili 25 Kč. K nejlepším hráčům oddílu patřili Bauer, Teller a

Schulz. Na konci roku 1929 bylo sehráno první meziklubové utkání mezi celky ČLTK a DLTK. Z vítězství v poměru 15:3 se radoval celek ČLTK.“

Tyto informace jsou převzaty z diplomové práce Bc. Jana Duspivy „Historie stolního tenisu v jižních Čechách“, kterou vydala Pedagogická fakulta Jihočeské university v Českých Budějovicích v roce 2017.

Jihočeský Krajský svaz stolního tenisu chce tuto diplomovou práci doplnit o aktuální dění v letech 2010-2025 a vydat ji letos jako **publikaci ke 100 letům jihočeského stolního tenisu**.

Pavel Hložek, předseda VV JČKSST